

Γιορτή Αγίου Δημητρίου

Μια ξεχωριστή μέρα για τη γενέθλια γη της Κυθρέας. Οι Κυθρεώτες τιμούν σήμερα τον δικό τους άγιο, τον Επίσκοπό τους. Οι θύμησες μας φέρνουν για μια ακόμη φορά στη μαρτυρική μας κωμόπολη σε καιρούς διαφορετικούς, τότε που οι άνθρωποι ήταν χαρούμενοι και ευτυχισμένοι, γεμάτοι πίστη, αρχές και αξίες, τότε που η Κυθρέα είχε ένα διαφορετικό πρόσωπο. Πράσινοι κάμποι, οπωροφόρα δένδρα, κελαριστά ποτάμια και η μεγάλη πηγή να δίνει ζωή, με τον γέρο Πενταδάκτυλο να αγκαλιάζει προστατευτικά την Κυθρέα και να την καμαρώνει.

Η 6η Νοεμβρίου μια ξεχωριστή μέρα για μικρούς και μεγάλους. Η περιοχή των Χύτρων φορούσε τα γιορτινά της για να τιμήσει τον δικό της Επίσκοπο, τον Άγιο Δημητρίανό.

Ο Άγιος γεννήθηκε στο χωριό Συκά της περιοχής Κυθρέας κοντά στο Παλαίκυθρο, την εποχή που στο Βυζάντιο βασίλευε ο αυτοκράτορας Θεόφιλος τον 9^ο αιώνα μ.Χ. Οι γονείς του ενάρητοι και θεοφοβούμενοι. Πατέρας του ήταν ο ιερέας του χωριού και μητέρα του μια ευσεβεστάτη γυναίκα. Μικρός ο Δημητρίανός μεγάλωνε μέσα σ' ένα χριστιανικό περιβάλλον, κοντά στην εκκλησία.

Σε ηλικία μόλις 15 χρονών οι γονείς του τον πάντρεψαν με μια ενάρητη κόρη σύμφωνα με τα έθιμα των βυζαντινών. Νωρίς όμως έχασε τη συμβία του κι έτσι αποφάσισε την ολοκληρωτική αφοσίωση στον Θεό και τον μοναχικό βίο στο μοναστήρι του Αγίου Αντωνίου που βρισκόταν πάνω από την Κυθρέα στη νότια πλευρά του Πενταδακτύλου.

Ο πνευματικός του αγώνας με την προσευχή και τη συνεχή μελέτη της Αγίας Γραφής ήταν όλη του η ζωή. Με την ταπεινοφροσύνη, την πραότητα και τον αγιασμό του σώματός του, αξιώθηκε να λάβει από τον Θεό το χάρισμα το θαυματουργικό και η φήμη του προσέλκυε καθημερινά αρκετούς επισκέπτες στη Μονή για να ακούσουν τα λόγια του ή να θεραπευθούν.

Χειροτονήθηκε αρχικά Πρεσβύτερος από τον επίσκοπο Χύτρων Ευστάθιο, τον οποίο αργότερα διαδέχτηκε στον επισκοπικό θρόνο. Απόδειξη του πόσο ταπεινός και ανιδιοτελής ήταν, είναι η αρχική του άρνηση να αναλάβει τον επισκοπικό θρόνο. Αφού έφυγε κρυφά από τη μονή και κρύφτηκε σε μια σπηλιά κοντά στην θάλασσα, αποδέχτηκε τελικά την ενθρόνιση ως θέλημα

Θεού και χειροτονήθηκε από τον Αρχιεπίσκοπο Ευστάθιο Επίσκοπος Χύτρων.

Κατά την περίοδο των αραβικών επιδρομών στο νησί γύρω στα 912 μ.Χ., οι Άραβες έσφαξαν, λεηλάτησαν, κατέστρεψαν, πήραν μαζί τους λάφυρα και αιχμαλώτισαν χιλιάδες Κυπρίους, μεταξύ των οποίων και πολλούς κατοίκους της περιοχής των Χύτρων. Ο Άγιος Δημητριανός που βρισκόταν τότε σε ηλικία 80 περίπου ετών, παρότι δεν αιχμαλωτίστηκε, ακολούθησε ως καλός ποιμένας οικειοθελώς το ποίμνιό του μέχρι την Βαγδάτη για να τους στηρίζει και να τους ενισχύει στην εξορία.

Ο Επίσκοπος με συνεχή προσευχή, υπομονή, επιμονή και πίστη παρουσιάστηκε μπροστά στον αρχηγό των Αράβων και με θάρρος και παρρησία αφού εξήγησε την αδικαιολόγητη επιδρομή και την άδικη αιχμαλωσία, ζήτησε την απελευθέρωση του ποιμνίου του. Κατάπληκτος ο Άραβας ηγεμόνας από τα δάκρυα του Αγίου και τις ικεσίες του απελευθέρωσε τους αιχμαλώτους και παρέδωσε τα λάφυρα. Το θαύμα έγινε και επέστρεψαν τότε όλοι οι Κύπριοι χαρούμενοι στο νησί, δοξάζοντας τον ευεργέτη Θεό.

Τιμώντας σήμερα τον Άγιο Δημητριανό, οι μνήμες αναπόφευκτα πάνε πίσω εκεί στα άγια χώματα της Κυθρέας, στη Χαρδακιώτισσα, την Καμάρα αλλά και στην περιοχή των αρχαίων Χύτρων, του Αγίου Δημητριανού, μια περιοχή με αρχαιολογικό και ιστορικό πλούτο που εδώ και 48 χρόνια στενάζει κάτω από την μπότα του Τούρκου κατακτητή. Έντονες θύμησες, αξέχαστα παιδικά χρόνια, δυνατά συναισθήματα. Ήμουν μαθητής της τετάρτης τάξης του Δημοτικού σχολείου Κυθρέας εκεί στην Τούμπα, όταν φύγαμε εκείνο το μαύρο καλοκαίρι του 1974.

Θυμάμαι τέτοια μέρα εμείς πιτσιρικάδες ακουμπισμένοι στα κάγκελα της αυλής του Δημοτικού σχολείου βλέπαμε από μακριά την **πομπή** προς τα χαλάσματα της εκκλησίας του Αγίου Δημητριανού. Μπροστά ο σταυρός με τα εξαπτέρυγα που κρατούσαν οι μαθητές, μαζί τους ο ιερέας και οι πιστοί διέσχιζαν τα λακκοβούναρα και τα αλώνια και εμείς με δέος τους κοιτούσαμε από μακριά να βαδίζουν με γοργό βήμα για αρκετά χιλιόμετρα μέχρι να φτάσουν στα χαλάσματα της αρχαίας εκκλησίας. Τέτοιες εικόνες από την Κυθρέα μας είναι χαραγμένες στη μνήμη μου.

Τιμούμε σήμερα τη μνήμη του Αγίου Δημητρίου, του Επισκόπου Χύτρων, του Αγίου της Κυθρέας μας που βίωσε την εξορία και την αιχμαλωσία και τον ξεριζωμό. Κλίνουμε τα γόνατα και ασπαζόμαστε ταπεινά τα αγιασμένα λείψανά του παρακαλώντας για τις ικεσίες του στον Φιλάνθρωπο Κύριο να δώσει αντοχή στη βεβηλωμένη και λεηλατημένη για μια ακόμη φορά κωμόπολη της Κυθρέας μας και δύναμη σ' εμάς τους εξόριστους, που για 48 χρόνια ζούμε πρόσφυγες μακριά από τις πατρογονικές μας εστίες.

Κλείνω μνημονεύοντας τους άγιους αρχιερείς των Χύτρων: τον Πάππο, τον Αθανάσιο, τον Φωτεινό, τον Σπυρίδωνα και τον Δημητριανό. Μνημονεύουμε τέλος και τον ιερέα της Παναγίας της Χαρδακιώτισσας, Παπάκωστα Παπαναστασίου, που φεύγοντας πήρε μαζί του και διέσωσε, μαζί με τον επίτροπό του τον Μιχάλη Κυριάκου, τα λείψανα του Αγίου Δημητρίου και το εικόνισμα της Παναγίας της Χαρδακιώτισσας.